

10. *Straka G. La prononciation parisienne, ses divers aspects et ses traits généraux / G. Straka. – Strasbourg, 1952.*

Lexicographic sources

11. *Le grand Robert. Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française. Tome 1. Le Robert. – 1994. – 1001p.*

Виничук Л. С. Фонетические характеристики французской разговорной речи.

В статье рассматриваются функционально-стилистические характеристики разговорной речи как усной формы спонтанной диалогической речи, определяется сфера ее использования, обуславливающая выбор лексико-стилистических, грамматических и фонетических средств. Анализируются фонетические характеристики французской разговорной речи, в частности, такие явления, как эллиптичность, выпадение звуков, слогов, эмфатическое ударение, употребление пауз, которые всегда появляются в процессе спонтанной экспрессивной речи.

Ключевые слова: французская разговорная речь, фонетические характеристики, выпадение звуков, эллиптичность, эмфатическое ударение, пауза.

Vinichuk L. S. Phonetic Characteristics of the French Spoken Language.

The article deals with the problem of functional and stylistic peculiarities of spoken language as oral form of spontaneous dialogue, the sphere of its use, which results the choice of certain lexical, grammatical and phonetic means. The phonetic character of the French spoken language such phenomena as ellipticity, sound loss, emphatic stress, pauses, appearing as a result of spontaneous expressive speech, are under the analysis.

Keywords: French spoken language, phonetic characteristics, sound loss, ellipticity, emphatic stress, pause.

Вялікова О. О.

Київський національний лінгвістичний університет

**СИСТЕМНІ ЗВ'ЯЗКИ ГРАФІЧНИХ СТИЛІСТИЧНИХ ПРИЙОМІВ
У СТРУКТУРІ КРЕОЛІЗОВАНОГО ВІРШОВАНОГО ТЕКСТУ
(на матеріалі української візуальної поезії)**

У статті аналізуються графічні стилістичні прийоми, наявні у структурі креолізованого віршованого тексту, їх системні зв'язки з іншими структурними елементами такого тексту. Під креолізованими віршованими текстами в роботі розуміються всі види візуальної поезії: конкретная поезія, фігурні вірші та ін. Розроблено методіку формального моделювання тексту, що наочно представляє структуру креолізованого віршованого тексту як макрозаказ з позицій культурологічної лінгвосеміотики.

Ключові слова: креолізований віршований текст, формальна модель, вербальний елемент, невербальний елемент, графічний стилістичний прийом, структура тексту.

Семантика елементів графічного рівня у структурі тексту тісно пов'язана з семантикою елементів інших рівнів [6, с. 467]. Використання різних елементів графічної форми тексту, зазвичай, підпорядковане існуючій традиції. Наприклад, сукупність літер, які складають писемне слово, відповідає сукупності звуків, що складають усне слово. Знаки пунктуації допомагають розпізнати інтонаційну і синтаксичну будову мови. Однак, у художній літературі сукупність і порядок традиційних графічних знаків можуть виконувати і додаткові функції. Автори літературних творів часто вдаються до будь-яких графічних засобів, зокрема й нетрадиційних, що співвідноситься з таким процесом, як креолізація, одним із результатів якого є візуальні віршовані твори.

Візуальна поезія цікавить науковців як продукт антропологічного та техногенного факторів розвитку людської комунікації з акцентом на зоровому сприйнятті як прояві чуттєвості, а також як проблема створення образів і видимих форм (в аспекті психології та зорового сприйняття) [2, с. 8]. На думку Г. О. Матковської, структура тексту є способом фрагментарного поділу смислу [4, с. 41], а тому виділення структурних елементів для формального моделювання тексту сприятиме осягненню авторського задуму та коректній інтерпретації креолізованого віршованого тексту (далі – КВТ). Така постановка проблеми засвідчує актуальність пропонованої статті.

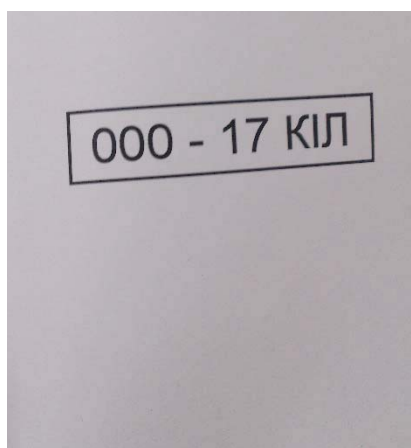
Мета статті – виявити системні зв'язки між графічними стилістичними прийомами як конститuentами українського креолізованого віршованого тексту.

Завдання:

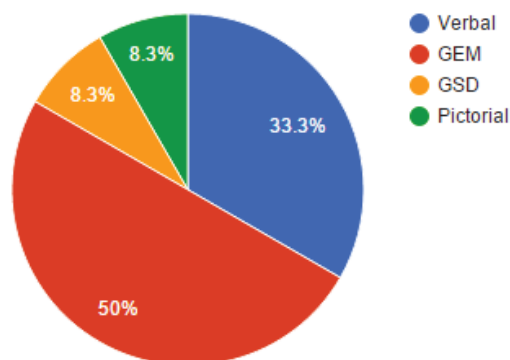
- представити формальні моделі КВТ, які містять кожний тип графічного стилістичного прийому;
- визначити структурні елементи КВТ для кожного типу графічного стилістичного прийому;
- зіставити елементарну будову та значення графічних стилістичних прийомів у структурі КВТ.

Лінгвосеміотична структура КВТ складається з таких знаків, як графічні виражальні засоби (далі – ГВЗ), графічні стилістичні прийоми (далі – ГСП), зображувальні елементи (далі – ЗЕ) та вербальні елементи (далі – ВЕ). У структурі креолізованого віршованого тексту виділяються такі графічні стилістичні прийоми, як графічна образність, графічний симулякр, графічний пастиш, транспозиція графічної моделі тексту.

Приєм **графічної образності** може утворюватись за допомогою від одного до п'яти *видів* вербальних та невербальних структурних елементів. Наприклад, структура КВТ “17 кіл” М. Сороки складається з 4 вербальних елементів (3 літери, 1 слово), 6 ГВЗ (5 знаків інших семіотичних систем, тобто цифр, 1 пунктуаційного знака), 1 ЗЕ (1 об'єкт у вигляді прямокутника) та 1 ГСП (графічної образності). Останній структурний елемент власне графічна образність складається з усіх названих вище структурних елементів (11 структурних елементів п'ятьох видів). Усього у тексті 12 структурних елементів шести видів. Графічна образність, яка становить шостий вид структурних елементів, складається з п'ятьох інших: літер, слів, знаків інших семіотичних систем (далі – ІСС), пунктуації, об'єкта.

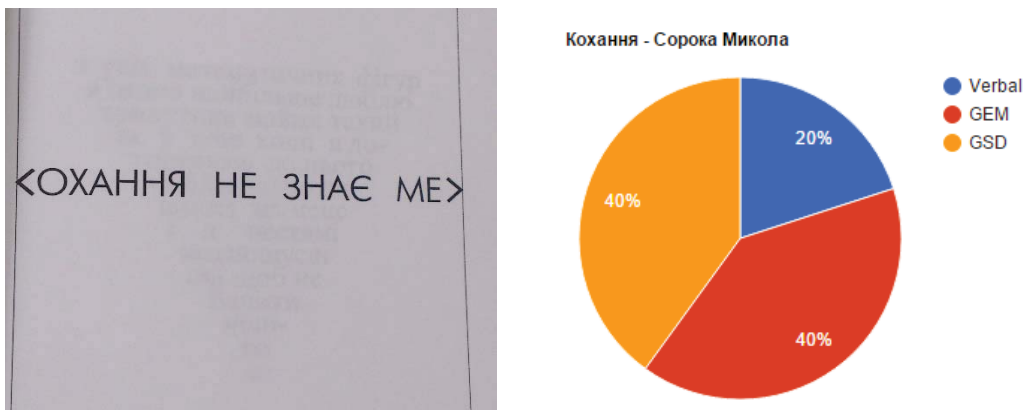

17 кіл - Сорока Микола

При співвідношенні структурних елементів 8:4 формальна модель цього КВТ представлена формулою $mKBT < \frac{50\%GEM+8.3\%GSD+8.3\%P}{33.3\%V} >$. Поєднання літер, цифр та дефісу у прямокутник нагадує автомобільний номерний знак, що створює певну “дорожню” атмосферу. Графічний образ номерного знака впливає на подальше потрактування КВТ, з якого випливає, що літери складаються у слово *KILL* (множина від *КОЛО*), а нулі схожі на кола. Можна це витлумачити як те, що автор пише про сімнадцять кіл гонки, наприклад, у заїзді класу STK на мотобайках. З іншого боку, слово *KILL* є транслітерованим англійським концептом *KILL*, що сповіщає про смертельну небезпеку на дорозі. У такий спосіб, можна зробити висновок, що ГСП графічної образності є центральним у структурі КВТ, і саме в ньому відбувається процес креолізації тексту, який поєднує вербальну складову з невербальною та породжує новий унікальний смисл тексту.

Приємом графічної образності взаємодіє з прийомом **графічного симулякру** у структурі одного КВТ. Так, у вірші М. Сороки “Кохання” виділено 1 вербальний елемент (речення), 2 ГВЗ (2 фрагменти із сегментацією тексту) і 2 ГСП (графічна образність та графічний симулякр). Обидва ГСП утворені за допомогою одного й того ж ГВЗ. З одного боку, сегментація тексту (зрізані літери *к* і *ж* на початку та в кінці речення) створює образ безмежного кохання, що відповідає вербальній частині висловлювання і базується на ГСП графічної образності. З іншого боку, та ж сегментація тексту створює графічний симулякр: наче речення не вмістилося у рамки сторінки при друці.

Співвідношення вербальних елементів до невербальних у структурі цього КВТ становить 4:1, а ГВЗ відносяться до ГСП у невербальній частині КВТ як 2:2. Формальна модель зазначеного КВТ: $mKBT < \frac{40\%GEM+40\%GSD}{20\%V} >$.

Крім сегментації тексту симулякр може створюватись вербальними елементами та знаками інших семіотичних систем, зокрема знаком охорони авторського права в наступному КВТ. Його формальна модель $mKBT < \frac{16.7\%GEM+16.7\%GSD+16.7\%P}{50\%V} >$ показує, що вербальна частина повністю дорівнює невербальній, а невербальні структурні елементи співвідносяться між собою як 1:1:1.

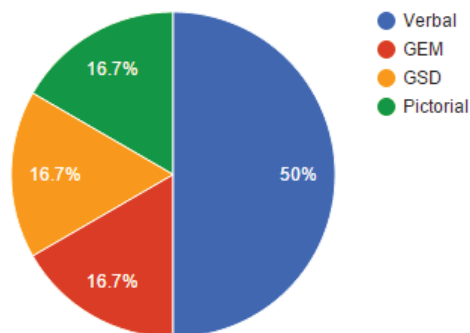
У вірші М. Сороки “Клава” виділено 3 вербальні елементи (слова), 1 ГВЗ (знак ІСС), 1 ГСП (графічний симулякр) і 1 зображувальний елемент (об’єкт – малюнок у формі серця). Графічний симулякр створюється за допомогою таких структурних елементів, як знак ІСС (знак охорони авторського права) з додаванням вербальних компонентів (слів *Вася*, *щотижня*). Автор вірша жартівливо натякає, що якийсь уявний (або реальний) Вася щотижня малює десь на видному місці серце і вписує в

нього ім'я коханої, такої ж уявної Клави, аби виразити у такий спосіб свої почуття до неї.

Графічний симулякр також створюється за допомогою зображувальних елементів: вписування у форму при обов'язковій наявності вербальної частини.

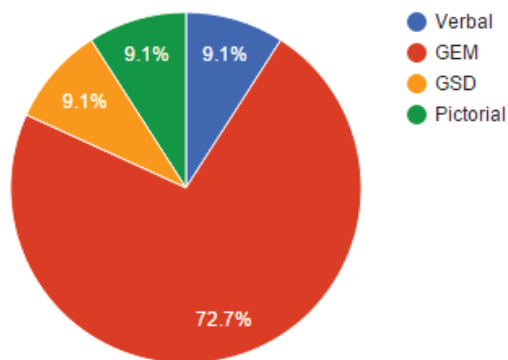
Клава - Сорока Микола

Текст у вірші М. Сороки “Надія” вписаний у форму, що нагадує поштову картку, і семантика тексту підтверджує намір автора зателеграфувати своїй коханій на ім'я Надія. Поет навіть створює авторський неологізм – *каблепоема*. Використання в одному КВТ лексичних та іконічних знаків, що викликають однакові асоціації, є надлишковим, проте ефективним засобом, оскільки будь-який повтор активізує процес сприйняття повідомлення та концентрує увагу [3, с. 192].

AMERICA через океанські хвилі Атлантики через кордони країн незчисленних через гірські хребти ВИСОЧЕННІЇ	Ну хто це такий на фотографії весь час спостерігає за мною
Л Е Т И до н А Д І Й К И →	А хто ніжно посміхається кутиками вуст
МОЯ КАБЛЕПОЕМА я щойно приїхав я дуже стомився в дорозі провів майже цілу добу	Думає її не видають великі очі
К Л Я Н У С Ь ні на кого з жінок не дивився та й на мене з каблучкою хоч би хто подививсь	І розкішне волосся Я знав - це моя N A D I J K A
	УКРАЇНА

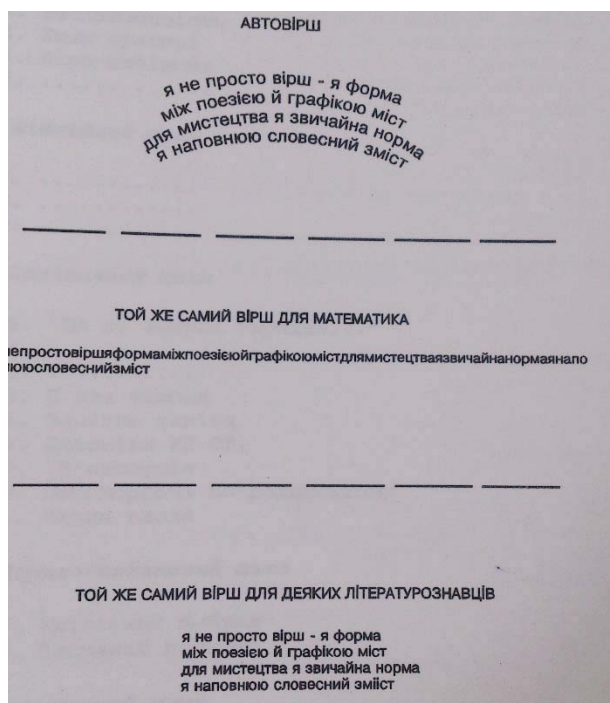
Надія - Сорока Микола

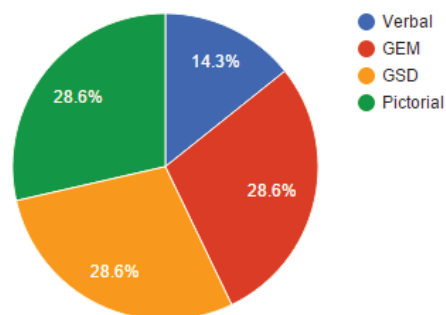
У тексті виділяється 1 вербальний елемент (текст *каблепоема*), 8 ГВЗ (1 пунктуація, 2 капіталізації, 1 використання знаків ІСС, 2 зміни шрифту, 2 приклади вживання графічно-орфографічних іншомовностей), 1 ГСП (графічний симулякр) та 1 зображувальний елемент (вписування у форму). Формальна модель $mKBV < \frac{72.7\%GEM+9.1\%GSD+9.1\%P}{9.1\%V} >$ показує більший відсоток використання ГВЗ, проте креолізація тексту відбувається у ГСП (графічний симулякр) та частково у зображувальному елементі як його конститuentові.

Разом з графічною образністю у структурі КВТ може функціонувати прийом **графічного пастишу**. Створюється він так само, як і графічний симулякр, за допомогою графічного виражального засобу сегментації тексту, про що свідчить

наступний приклад. У тексті М. Сороки “Автовірш” виділяються 1 вербальний елемент (текст, який повторюється ще два рази), 2 ГВЗ (сегментація тексту, а саме: розташування тексту й написання тексту без пробілів), 2 ГСП (графічна образність і графічний пастиш) і 2 зображувальні елементи (об’єкти, що візуально відділяють три тексти один від одного).

Автовірш - Сорока Микола

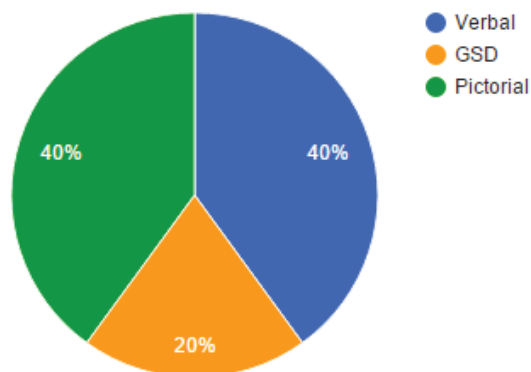

Хоча вербальні елементи займають найменшу частину структури КВТ $m_{KVT} < \frac{28.6\%GEM + 28.6\%GSD + 28.6\%P}{14.3\%V} >$ і співвідносяться з невербальними як 1:6, смислове навантаження повністю залежить від їх наявності, оскільки всі ГВЗ та ГСП утворюються на основі вербального тексту. Графічний пастиш так само потребує використання вербальних елементів, оскільки є постмодерністською грою зі смыслом тексту за допомогою його візуального вигляду. Як зазначає Л.С. Бербенець, застосування техніки пастишу передбачає залучення різних рівнів претексту до написання нового самодостатнього тексту: сюжету, образної системи, семантики, графічного оформлення [1, с. 17].

Схожими на вигляд, але різними за своєю суттю є ГВЗ сегментації тексту, ГСП транспозиції графічної моделі тексту та ЗЕ оформлення тексту. ГВЗ за своїм визначенням є найпростішим елементом структури КВТ і будівельним матеріалом як для самого КВТ та і для ГСП як його більших блоків. Як правило, ГСП графічної образності у фігурних віршах утворюється за допомогою ГВЗ сегментації тексту та зображувального елемента, наприклад, у розглянутому вище тексті М. Сороки “Автовірш”. У такому разі в семіотичному аналізі структури КВТ необхідно враховувати і ГВЗ сегментації тексту, і ГСП графічної образності. Проте, якщо в тексті використовується ГСП **транспозиції графічної моделі тексту**, то ГВЗ сегментації тексту в семіотичній структурі КВТ не виокремлюється, як у наступному прикладі:

Замудра - Віктор Женченко

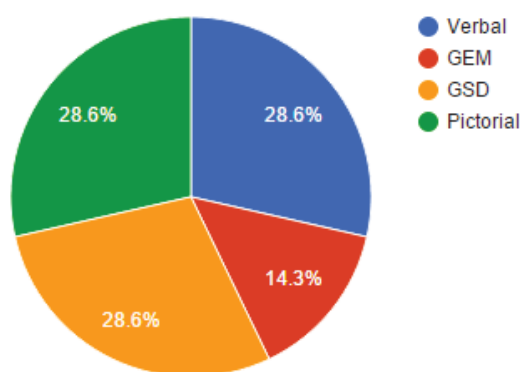
Семіотична структура тексту В. Женченка “Замудра” складається з 2 ВЕ (слово, текст), 1 ГСП (транспозиція графічної моделі тексту) та 2 ЗЕ (малюнків змії та яблука). ГВЗ в цьому КВТ відсутні, а формальна модель має вигляд $mKBТ < \frac{20\%GSD+40\%P}{40\%V} >$ при співвідношенні структурних елементів 2:3. Транспозиція графічної моделі тексту визначається як використання моделі графічного і логічного оформлення тексту певного жанру, типу або стилю зі збереженням його зовнішніх, передусім, графічних ознак: сегментації на параграфи, використання великих і маленьких літер, скорочення, системи посилань тощо – і одночасним видозміненням їх [5, с. 67]. Тому сегментація тексту є необхідним та логічним складником транспозиції без використання зображувальних елементів.

Оформлення тексту (figuration) є зображувальним елементом, який вступає у парадигматичні відношення з ГВЗ сегментації тексту та ГСП транспозиції графічної моделі тексту у структурі КВТ. Цей структурний елемент не входить до структури ГСП або ГВЗ, а також не підпорядковує жоден з них. Здебільшого, під оформленням тексту мається на увазі вписування тексту в певний об’єкт, як у тексті В. Женченка “Fatum”.

У формальній моделі цього КВТ $mKBТ < \frac{14,3\%GEM+28,6\%GSD+28,6\%P}{28,6\%V} >$ також наявний ГСП специфічного оформлення заголовку, який зрідка зустрічається у фігурних віршах. У цьому КВТ в оформленні заголовку використано ГВЗ графічно-орфографічних іншомовностей.

Fatum - Віктор Женченко

Аналіз системних зв'язків між елементами графічних стилістичних прийомів у структурі КВТ показав, що один ГСП може бути утворений за допомогою як одного, так і п'яти структурних елементів (вербальних одиниць та графічних виражальних засобів). Різниця між візуально схожими структурними елементами (ГВЗ сегментації тексту, ГСП транспозиції графічної моделі тексту та ЗЕ оформлення тексту) відображається у значенні КВТ при лінгвoseміотичному аналізі, що відповідає інтерпретації формальної моделі КВТ.

Л і т е р а т у р а

1. *Бербець Л. С.* Пастиш і особливості художньої репрезентації в літературі постмодернізму : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.01.06 "Теорія літератури" / Людмила Сергіївна Бербець. – К., 2008. – 23 с.
2. *Бойко С. М.* Зорові та емблематичні українські поетики XVII – XVIII ст. як прояв тілесності та проєкція їх кризь XX ст. на сучасність / С. М. Бойко // Наукові праці : наук.-метод. журнал. – Т. 101. – Вип. 88. Філологія. Літературознавство. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. – С. 7–11.
3. *Крутько Т. В.* Прецедентні феномени у текстах англomовної реклами / Т. В. Крутько // Лінгвістика XXI століття: нові дослідження і перспективи. – К., 2011. – С. 190–197.
4. *Матковська Г. О.* Композиційна організація художнього тексту / Г. О. Матковська // Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". Серія: Філологія. Педагогіка. – 2013. – Вип. 2. – С. 40–45.
5. *Стилістика англійського мови* / А. Н. Мороховський, О. П. Вороб'єва, Н. И. Лихошерст, З. В. Тимошенко. – К. : Вища школа, 1991. – 272 с.
6. *Чернец Л. В.* Поэтическая графика // Введение в литературоведение / под ред. Л. В. Чернец. – М. : Высшая школа, 2004. – С. 467–477.

Д ж е р е л а і л ю с т р а т и в н о г о м а т е р і а л у

7. *Женченко В. В.* Спрага на двох / Віктор Васильович Женченко. – К. : [б. в.], 2001. – 55 с.
8. *Сорока М. І.* Зорові поезії / Микола Іванович Сорока. – К. : [б. в.], 1997. – с. не нумер.

R e f e r e n c e s

1. *Berbenets' L. S.* Pastysh i osoblyvosti khudozhn'oyi reprezentatsiyi v literaturi postmodernizmu : avtoref. dys. ... kand. filol. nauk : spets. 10.01.06 "Teoriya literatury" / Lyudmyla Serhiyivna Berbenets'. – K., 2008. – 23 s.
2. *Boyko S. M.* Zorovi ta emblematychni ukrayins'ki poetyky KHVII – XVIII st. yak proyav tilesnosti ta proektsiya yikh kriz' KHKH st. na suchasnist' / S. M. Boyko // Naukovi pratsi : nauk.-metod. zhurnal. – T. 101. – Vyp. 88. Filolohiya. Literaturoznnavstvo. – Mykolayiv : Vyd-vo MDHU im. Petra Mohyly, 2008. – S. 7–11.
3. *Krut'ko T. V.* Pretsedentni fenomeny u tekstakh anhlomovnoyi reklamy / T. V. Krut'ko // Linhvistyka KHKH stolittya: novi doslidzhennya i perspektyvy. – K., 2011. – S. 190–197.
4. *Matkovs'ka H. O.* Kompozytsiyina orhanizatsiya khudozhn'oho tekstu / H. O. Matkovs'ka // Visnyk Natsional'noho tekhnichnoho univrsytetu Ukrayiny "Kyivivs'kyu politekhnichnyy instytut". Seriya: Filolohiya. Pedahohika. – 2013. – Vyp. 2. – S. 40–45.
5. *Stylystyka anhlyyskoho yazyka* / A. N. Morokhovskyy, O. P. Vorob'eva, N. Y. Lykshosherst, Z. V. Tymoshenko. – K. : Vyshcha shkola, 1991. – 272 s.
6. *Chernets L. V.* Poeticheskaya grafika // Vvedeniye v literaturovedeniye / Pod red. L. V. Chernets. – M. : Vysshaya shkola, 2004. – S. 467–477.

S o u r c e s o f i l l u s t r a t i v e m a t e r i a l s

7. *Zhenchenko V. V.* Spraha na dvokh / Viktor Vasyl'ovych Zhenchenko. – K. : [b. v.], 2001. – 55 s.
8. *Soroka M. I.* Zorovi poeziyi / Mykola Ivanovych Soroka. – K. : [b. v.], 1997. – s. ne numer.

Вяликова Е. А. Системные связи графических стилистических приёмов в структуре креолизованного стихотворного текста (на материале украинской визуальной поэзии).

В статье анализируются графические стилистические приёмы, присутствующие в структуре креолизованного стихотворного текста, их функционирование и системные связи с другими структурными элементами данного текста. Под креолизованным стихотворным текстом в работе

подразумеваются все виды визуальной поэзии: конкретная поэзия, фигурный стих и др. Разработана методика формального моделирования текста, которая наглядно представляет структуру креолизованного стихотворного текста как макроснака в аспекте культурологической лингвосомиотики.

Ключевые слова: креолизованный стихотворный текст, формальная модель, вербальный элемент, невербальный элемент, графический стилистический приём, структура текста.

Vialikova O. O. The Systemic Relations between the Graphic Stylistic Devices in the Structure of the Creolised Verse Text (on the Material of the Ukrainian Visual Poetry).

The article gives the analyses of the graphic stylistic devices, which can be allocated in the structure of the creolised verse text, their functioning and their systematic connections with the other structural elements of the text. The term creolised verse text in the work includes all the kinds of visual poetry: concrete poetry, shape poetry, etc. As the method of research there is proposed the formal modelling of the text, which graphically shows the structure of the creolised verse text as a macrosign in the aspect of the cultural linguosemiotics.

Keywords: creolised verse text, formal model, verbal element, nonverbal element, graphic stylistic device, text structure.

Гладка І. А.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

“ВІКОВА” КАРТИНА СВІТУ В ПАРЕМІОЛОГІЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У статті проаналізовано англомовні паремійні одиниці з компонентами молодість, старість (youth, senility), відібрані з різних словників; розроблено класифікацію англомовних паремій із компонентами youth, senility за принципом їх семантичної опозиції, які розкривають ментальні уявлення англійців і американців про їх вік та ті поняття, що тісно пов'язані з цією соціальною категорією буття людини загалом.

Ключові слова: паремійні одиниці, компоненти youth, senility, семантичні опозиції, ментальні уявлення, категорія віку людини.

Паремії як влучні лаконічні висловлювання фольклорного походження розкривають когнітивну сутність людини: її історію, досвід, пам'ять уявлення, світосприйняття, радість і горе, щастя й страждання тощо (М. Алефіренко). В одній паремійній фразі поєдналося пряме й переносне значення, а у змісті збережені цінності й менталітет кожного народу загалом і англомовного зокрема. Менталітет англійців і американців є дуже специфічним, як свідчить саме паремійний фонд, вивчення якого з позицій відображення у ньому сприйняття англійцями й американцями себе як нації і досі не вичерпало своєї проблематичності, зумовлюючи актуальність пропонованої статті.

Метою статті є розкриття семантичної специфіки паремійних одиниць із компонентами “молодість, старість” (“youth, senility”).

Британська й американська лінгвокультури сформували свої уявлення про “вік”, що відображено в їхніх як спільних, так і відмінних стереотипних цінностях. Останні постежуються у структурі концептів “молодість” і “старість” [4, с. 176].

Соціально-типовими ознаками молоді в Британії та Америці, що характеризують її поведінку, мотиваційну сферу, ціннісний світ, є підвищена емоційність, суперечливість, нестійкість у поглядах, максималізм та радикалізм, нетерпіння,